

LUODDA – SPÅR

Ända sedan jag var barn har jag hört historier och berättelser från förr och nu. Alla viktiga verbala berättelser som formar vårt sätt att tänka om – och förhålla oss till – vår omgivning, djur, natur och medmänniskor. De skapar en viktig länk mellan historia / tidigare generationer och mig idag, och de är viktiga traditionsbärare i vår samiska kultur.

Med skrämmande insikt förstår jag att dagens mediautbud snart kan ta död på denna tradition – och berättelser som jag borde komma ihåg att föra vidare till nästa generation, bara finns långt långt bak i mitt medvetande.

I detta arbete av glas, rörliga bilder och ljud *Luodda – spår* har jag plockat ut en av dessa muntliga berättelser och utforskat nya vägar att föra den vidare.

Luodda handlar om min far som i dagar skidar genom dimma och snö tillsammans med den äldre Pavva Kallok på tidigt 50-tal. En dimma så tjock så min far inte kan släppa bakkanten på Pavvas skida med ögonen. En bakkant på en skida vilken är den enda referens han har till sin omgivning som annars bara är vintervit och tjockdimmig. Min far vet att de nått upp på Ultevisplatån då Pavva tar av sig sin mössa och joikar Ultevis. En joik som visar att Pavva vet exakt var de är fast vädret gör så att de knappt ser varandra även om de skidar ihop.

När man färdas i detta väder kan man ibland känna att man står still och det är omgivningen som rör sig. Och under denna dimmiga dag så rör sig plötsligt enormt stora, upphöjda, djuriska och isiga spår emot dem. För att sedan passera. Skrämmande, överkligt och något liknande hade de inte sett förut. Det tog ett tag innan de förstod att spåren inte var utomjordiska. Det var spår av svanar som tidigare gått fram i djup snö. Spår som vädrets makter gjort både större, upphöjda och isiga genom blidväder följt av både kyla och vind.

»Ja, det värsta var att jag inte ens visste vad vi skulle dit upp och göra – jag och Pavva«, sa min far en dag. Kanske det var för det här, vem vet?

I *Luodda – spår* har jag, på mitt sätt, sökt länka samman denna historia och dess överlevnad med mitt liv idag. Ge berättelsen en ny gestaltning och skapa ett spår för den in i framtiden.

Monica L Edmondson

www.edmondson.se

Title	Luodda – Spår
Idea / Producer	Monica L Edmondson
Camera / Editing	Oskar Östergren (oskar&oskarsson)
Audio recording	Brice Jeannin
Joik	»Petter Anu Spiks vuolle« by Pavva Kallok. From the album JOIK,
Distribution	Höven-produktion, Jokkmokks museum

The work is partly financed by Samerådet